

Bwletin y Farchnad HCC

Medi 2021

Mae data lloia gan BCMS, ynghyd â chost ffigurau cynhyrchu o'r Arolwg Busnes Fferm, yn ddangosyddion allweddol ar gyfer perfformiad presennol buchesi gwartheg cig eidion yng Nghymru. Mae'r ffigurau hyn hefyd yn rhoi cipolwg ar ble y gellir gwneud gwelliannau i wella cynhyrchiant ar lefel fferm. Bydd Bwletin y Farchnad y mis hwn yn edrych ar y ffigurau hyn yn fanylach.

Cyfnod Lloia

Yn ôl y data diweddaraf gan Wasanaeth Symud Gwartheg Prydain (BCMS), y **cyfnod lloia cyfartalog** ar gyfer buchod cig eidion yng Nghymru yn ystod 2020 oedd 427.3 diwrnod. Mae hyn i fyny o 426.1 diwrnod yn 2019, ond mae 7.7 diwrnod yn fyrrach na'r cyfartaledd a gofnodwyd yn ôl yn 2010. Er gwaethaf y cynnydd a welwyd dros y degawd diwethaf, mae llawer o welliant o hyd i gyrraedd y targed o 365 diwrnod rhwng lloia. Gall cyfraddau twf annigonol neu ffrwythlondeb heb ei reoli o fewn buchesi achosi cyfnodau lloia hirach, sy'n debygol o arwain at broblemau rheoli lluosog ac effeithio'n negyddol ar elw busnes. Gallai rhaglen fridio reoledig fyrhau cyfnodau lloia, a fyddai yn ei dro yn gwella proffidoldeb y fuches drwy gynyddu nifer y lloi sy'n bosibl yn ystod oes buwch. Byddai rheoli buchod a lloi symlach, mwy o bwysau diddyfnu, a chyfnodau lloia byrrach hefyd yn deillio o fylchau lloia byrrach, ynghyd â thasgau hwsmonaeth symlach (fel bwydo, digornio a brechu) gan y byddai'r lloi o oedrannau tebyg.

Gall yr **oedran cyfartalog ar gyfer lloia cyntaf** hefyd effeithio ar berfformiad cyffredinol buches sugno cig eidion. Yn 2020, yr oedran cyfartalog ar gyfer lloia cyntaf ar gyfer buchod cig eidion yng Nghymru oedd 994 diwrnod (neu 33.1 mis). Mae hyn yn welliant enfawr o'i gymharu â 2019 (19 diwrnod yn iau) ac o'i gymharu â'r oedran cyfartalog o 1,048 diwrnod a gofnodwyd ar gyfer 2010. Er bod rhywfaint o le i wella o hyd i gyrraedd targed y diwydiant o loia ar 24 mis (neu 730 diwrnod), mae buchesi cig eidion yng Nghymru wedi dangos cynnydd sylweddol yn ystod y degawd diwethaf. Byddai cyrraedd targed y diwydiant yn golygu bod mwy o loi yn cael eu cynhyrchu gan bob buwch fridio dros eu hoes, a all leihau costau adnewyddu buchesi.

Oedran cyfartalog ar gyfer lloia cyntaf buchesi cig eidion yng Nghymru, 2020:
994 diwrnod
(19 diwrnod yn iau na 2019)

Proffidoldeb

Yn ddiweddar, cyhoeddodd yr Arolwg Busnes Fferm ffigurau **cost cynhyrchu** ar gyfer blwyddyn ariannol 2019/20, sy'n rhoi cipolwg ar berfformiad ariannol buchesi cig eidion yng Nghymru. Ar gyfer y flwyddyn ddiweddaraf, mae'r data'n tynnu sylw at y ffaith bod gan y traen o fuches sy'n perfformio orau gost gyffredinol o 182.2c/kg, ac fe wnaethon nhw gynhyrchu mwy o gilogramau fesul buwch na'r buchesi sy'n perfformio ar gyfartaledd. Cofnododd y traean o fuches sy'n perfformio orau gostau ychydig yn is ar gyfer pob newidyn a arweiniodd wedyn

at wahaniaeth cyffredinol o 185.0c/kg rhwng y traean o fuches gorau a'r traean isaf o ran cyfanswm y costau. Roedd costau cyfnewid y fuches ar gyfer y perfformwyr yn y traean uchaf yn 10.6c/kg, tra bod y costau ar gyfer y perfformwyr isaf yn 8.9c/kg yn uwch. Gall gwella'r oedran ar gyfer lloia cyntaf helpu i leihau costau cyfnewid buchesi a fydd o fudd i broffidoldeb cyffredinol. Yn yr un modd, byddai gwella cyfnodau lloia yn lleihau'r costau ar gyfer porthiant a chostau llafur oherwydd cyfnodau hwsmonaeth mwy cryno ar gyfer y tri chategori o berfformwyr. Er bod costau bwyd a phorthiant isaf ar gyfer y traean oedd yn perfformio orau, roedd y newidyn hwn yn cyfrif am dros 28% o gyfanswm y costau (o'i gymharu â chyfrif am 23% ar gyfer y perfformwyr cyfartalog, ac 20% ar gyfer y traean o berfformwyr isaf). Gan fod enillion y farchnad yn debyg i bob un o'r tri chategori o berfformwyr, mae hyn yn awgrymu y dylai'r ffocws fod ar ostwng costau er mwyn sicrhau'r proffidoldeb mwyaf posibl i fuches cig eidion yng Nghymru.

Costau Cynhyrchu Cig Eidion Sugno yng Nghymru 2019/20:

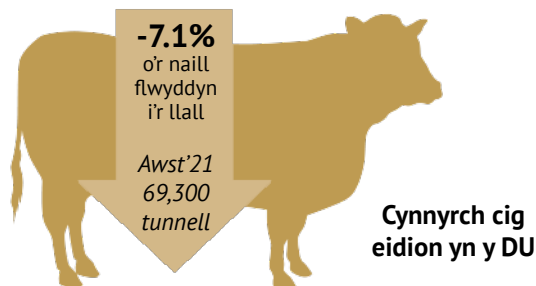
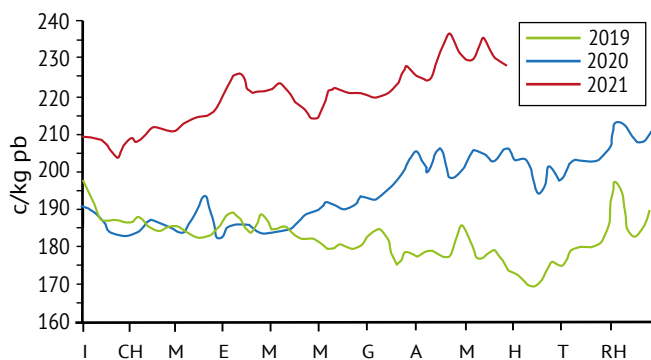
<i>p/kg pwysau byw</i>	Perfformwyr Cyffredin	Traean Isaf	Brig Trydydd
Cyfanswm y Costau	270.4	367.1	182.2
Elw'r Farchnad	175.6	178.0	178.4
% Cyfanswm y Costau a Gwmpeisir gan Elw'r Farchnad	64.9	48.5	97.9

Ffynhonnell: Arolwg Busnes Fferm

Crynodeb

Er bod prisiau porthiant gwartheg o'r radd flaenaf yng Nghymru a Lloegr wedi bod yn gryf yn ystod 9 mis cyntaf 2021, mae data gan BCMS ar gyfer 2020 wedi dangos y gellid gwella perfformiad buchesi cig eidion mewn meysydd allweddol ar lefel fferm er mwyn gwella effeithlonrwydd cyffredinol a phroffidoldeb o bosibl. Prif allbwn buches fagu cig eidion yw'r llo sugno, ac felly mae rheoli gwartheg yn dda yn allweddol i sicrhau'r ffrwythlondeb gorau posibl a chyfnodau lloia cryno er mwyn cynhyrchu llo sugno iach bob blwyddyn. Bydd canolbwyntio ar wella cynhyrchiant y fuches yn helpu i leihau costau a llafur cyffredinol ar lefel fferm, gan roi mwy o reolaeth i'r cynhyrchydd yn ystod marchnad sy'n newid yn barhaus ac yn gyfnewidiol. Byddai gwella effeithlonrwydd hefyd yn sicrhau cyflenwad parhaus o anifeiliaid cig eidion gan y fuches sugno, er gwaethaf y patrwm diweddar o niferoedd y gwartheg bridio yn gostwng yng Nghymru. Yn ogystal, bydd cynyddu nifer y lloi a anwyd yn ystod oes buwch cig eidion yn dangos gwelliannau mewn cynaliadwyedd amgylcheddol, a gall y 'Ffordd Gymreig' barhau i fod yn lasbrint cynhyrchu cig eidion byd-eang.

Prisiau gwartheg dethol ym marchnadoedd da byw Cymru a Lloegr

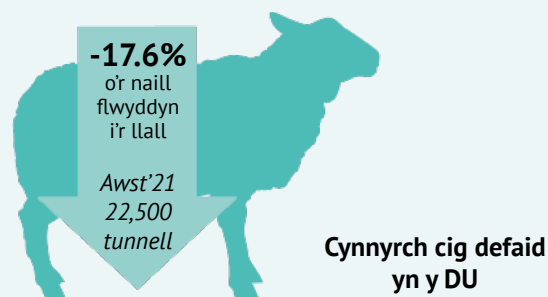
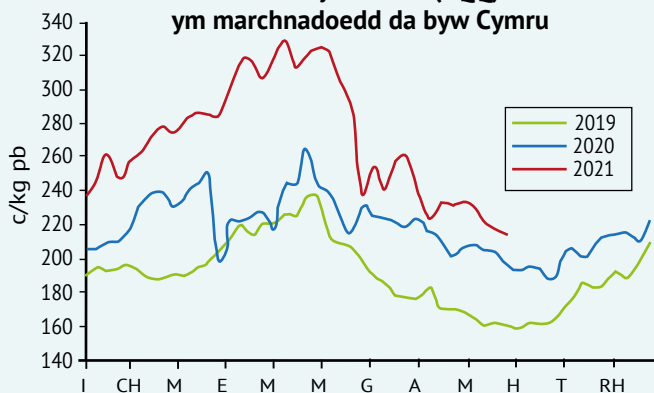

GWARTHEG

Roedd pris cyfartalog gwartheg dethol y farchnad yng Nghymru a Lloegr yn 228.1c/kg am yr wythnos a ddaeth i ben ar 25 Medi – i lawr 1.8c ar yr wythnos. Mae'r pris presennol yn parhau i fod yn gryf o'i gymharu â chyfartaleddau hanesyddol, ac mae dros 22c yn uwch na lefelau blwyddyn gynharach, a 38c yn uwch na'r cyfartaledd 5 mlynedd (cyfartaledd 2016-20: 189.8c/kg). Ar gyfer yr wythnos a ddaeth i ben ar 25 Medi, roedd y prisiau pwysau marw cyfartalog yng Nghymru a Lloegr ar gyfer bustych yn 409.8c/kg (i fyny 0.7c ar yr wythnos) sydd 46.8c yn uwch na lefelau blwyddyn ynghynt. Y prisiau pwysau marw ar gyfer heffrod oedd 406.2c/kg (-1.5c ar yr wythnos), teirw ifanc oedd 399.1c/kg (+2.7c), a gwartheg difa ar 275.9c/kg (-6.6c).

Roedd cyfanswm y trwybwn gwartheg mewn lladd-dai yn y DU yn 209,100 pen ar gyfer mis Awst – i lawr 7.4% ar Awst 2020, a 7.4% yn is na'r mis cyfatebol yn 2019. Roedd trwybwn gwartheg dethol i lawr 7.8% ar y flwyddyn, sef 151,300 pen (y trwybwn misol isaf a gofnodwyd ers mis Medi 2015). Cofnododd bustych a heffrod drwybwn o 74,600 pen (i lawr 8% ar y flwyddyn) a 60,600 pen (i lawr 7% ar y flwyddyn) yn y drefn honno, tra bod teirw ifanc wedi gostwng 10% ar y flwyddyn i 16,100 pen. Roedd trwybwn gwartheg llawn-dwf wedi gostwng 5.9% ar y flwyddyn i 53,100 pen. O ganlyniad i'r cyflenwad tynn, roedd cyfanswm y cig eidion ar gyfer mis Awst wedi gostwng 7.1% ar y flwyddyn. O edrych ar 8 mis cyntaf eleni, roedd cyfanswm trwybwn gwartheg wedi gostwng 5.5% ar y flwyddyn, tra bod y cynhyrchiant wedi gostwng 4.3%.

Prisiau ŵyn dethol (SQQ) ym marchnadoedd da byw Cymru

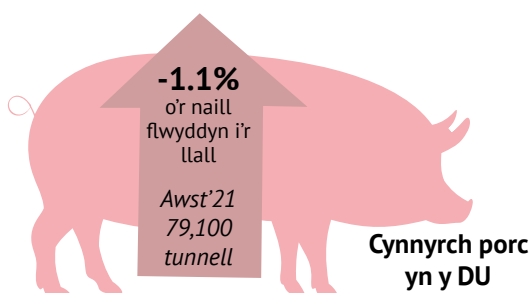
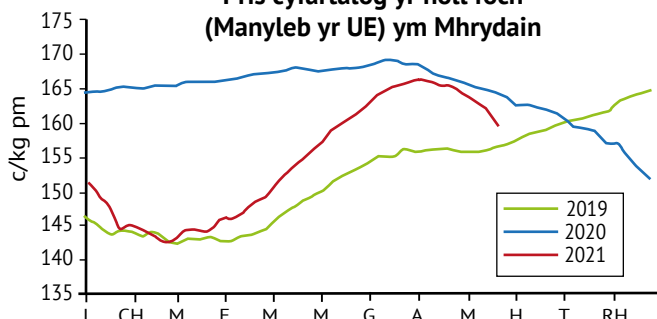

DEFAID

Yn ystod yr wythnosau diwethaf, mae Dyfynbris Ansawdd Safonol (SQQ) pwysau byw ŵyn dethol cyfartalog mewn marchnadoedd da byw yng Nghymru wedi bod yn dychwelyd i lefelau mwy tymhorol, gyda phrisiau'n cofnodi eu 4ydd wythnos o ostyngiad mewn prisiau yn ystod yr wythnos ddiweddaraf. Ar gyfer yr wythnos a ddaeth i ben ar 25 Medi, gostyngodd y pris cyfartalog 2.5c ar yr wythnos i 214.9c/kg. Er gwaethaf y gostyngiad, mae hyn 17.9c yn uwch na lefelau blwyddyn yn gynharach, a 44.5c yn uwch na'r cyfartaledd 5 mlynedd (cyfartaledd 2016-20: 170.4c/kg). Roedd prisiau mamogiaid i'w difa mewn marchnadoedd da byw yng Nghymru ar gyfartaledd yn £57.80/pen – gostyngiad o £5.10 ar yr wythnos flaenorol, ond £4.10 yn uwch na lefelau blwyddyn ynghynt. Roedd prisiau ŵyn pwysau marw yn Mhrydain Fawr yn 494.0c/kg ar gyfer yr wythnos a ddaeth i ben ar 25 Medi (+31.1c ar y flwyddyn).

Roedd cyfanswm y defaid mewn lladd-dai yn y DU ychydig dros 1.1 miliwn pen ar gyfer mis Awst – gostyngiad o 19.0% ar y flwyddyn. O fewn hyn, roedd y trwybwn ŵyn i lawr 19.5% ar y flwyddyn, sef 997,700 pen – sydd hefyd i lawr 20.3% ar 2019. Er gwaethaf y gostyngiad mewn trwybwn, roedd pwysau cyfartalog carcassau wedi cynyddu 0.6kg ar y flwyddyn, sef 19.8kg. Gostyngodd nifer trwybwn mamogiaid a hyrddod i'w difa hefyd 14.3% o'i flwyddyn i 105,200 pen. Gostyngodd cyfanswm y cig dafad a gynhyrchwyd yn ystod mis Awst 17.6% ar y flwyddyn i 22,500 tonnall. O edrych ar 8 mis cyntaf eleni, roedd cyfanswm trwybwn defaid wedi gostwng 12.3% ar y flwyddyn, tra bod y cynhyrchiant wedi gostwng 11.3%.

Pris cyfartalog yr holl foch (Manyleb yr UE) ym Mhrydain

MOCH

Mae prisiau moch wedi bod yn cofnodi gostyngiadau o wythnos i wythnos am y 7 wythnos diwethaf yn dilyn lefel uchel o 165.7c/kg ar ddiwedd mis Gorffennaf. Ar gyfer yr wythnos a ddaeth i ben ar 18 Medi, gostyngodd Pris Mochyn Cyfan (APP) manyleb yr UE o 1.8c ar yr wythnos flaenorol i 159.8c/kg. Mae'r duedd bresennol yn adlewyrchu'r dirywiad a gafwyd ddiwedd y llynedd, gyda'r prisiau presennol 4.0c yn is na'r lefelau blwyddyn yn gynharach. Mae'r pris presennol hefyd 4.2c yn uwch na'r cyfartaledd 5 mlynedd (cyfartaledd 2016-20: 155.7p/kg). Mae adroddiadau'r diwydiant yn awgrymu bod prinder llafur mewn lladd-dai lleol yn rhoi pwysau ar y sector moch, ynghyd â'r gostyngiad parhaus mewn allforion porc o'r UE gan ychwanegu at y cyfanswm ar y farchnad.

Cyfanswm y trwybwn moch yn lladd-dai'r DU oedd 896,200 pen ar gyfer mis Awst – gostyngiad o 1.8% ar y flwyddyn, a 6.4% ychwanegol yn is nag Awst 2019. Gostyngodd trwybwn moch glân 1.1% ar y flwyddyn i 884,400 pen, tra bod eu pwysau carcass cyfartalog yn 1.1kg yn drymach ar y flwyddyn, sef 87.5kg. Gostyngodd trwybwn hwch a baedd 35% ar y flwyddyn i 11,800 pen. O ganlyniad i'r trwybwn is, roedd cynhyrchiant porc wedi gostwng 1.1% ar y flwyddyn, sef 79,100 tonnall yn ystod mis Awst – y cyfaint misol isaf a gynhyrchwyd hyd yma yn 2021.